

F O A I E

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 28.

Luni 13. Julie.

1842.

KORDONЪЛ МИЛТАР (Die Militärgrenze)

ши пьстръ лѣи дп рапорт кьтръ
кавса Ресъритълѣи.

(Din Gazeta зпверсалъ.)

(Капет.)

Лѣкръ дптемеиат ачи де Австриениши дппрезвъ кь еи де тоци Церманii, — кьчи ваи, армii ши цепералѣ церманii аѣ фост шжлоачеле кь каре а дпайнтат Австриа ялпъ дп кордонъл де акъм, — ачест лѣкръ а фолосит маѣ де апроане пе Церманia; dar totdeodatъ неам кьштигат поѣ кь ачестта зп мерит ши пептръ Европа тоатъ. Кьчи, пь маѣ (?) prin ачест пьтерикъ ши таре ашезъмънт, с'а пьтът пьне о пидекъ статорникъ Тьрчилор, с'а фржнт пьтереа лор*) ши с'а цинът дп фржъ прьпъдитоа-

реа чѣмъ, каре ешинд де ачи вьнтъиеа дп тоатъ Европа. Варварia пь се поате дп дестъл аизлга кьт маѣ де парте де мѣзонпнтъл чивѣлизациѣи; ши Европа, кiar дп челе маѣ депьртате але еи Цьри, а тревъит сь сѣмъцъ, кьнд аѣ дпченът Австриении а дппинде пе Тьрчи ашеа департе. — Да кь кордонъл — прекъм се ши vede — есте сь пьшеаскь кьтръ о маѣ дпсептпътоаре чивѣлизациѣ ши дпфлорипе, атънчи ел, пьрзъмъ-ши кь дпчетъл карактеръл чел милитар, поате сь се факъ пьма орѣ тьлпна, де каре, — маѣ дптинъдъсе чепаркьл кьлтъреѣ — сь се линеаскь ши алте цинътъри; ши ашеа, прекъм де тьлт метепезеле (Castra) ши колониие Романе ла Ренѣ, поате кь ши кордонъл милитар кьпринде дп сѣмъл сьъ дпсептпътоареа семѣцъ пептръ алте вѣитоаре садъри де кьлтъръ ши дпфлорипе! — Дп адевър есте де лъаре-а-миште; — кьм с'а дпторсѣ фоаѣа Исто-

*) Тревзе сь оим дрепцѣи сь тьртърѣсим, кь чел маѣ таре зид дпиротива Тьрчилор пептръ о парте а Бугарѣи (Бьнатъл) ши пептръ тот Ардеалъ аѣ фост Молдова ши Ротънѣа, каре, пепъмънд Тьрчи дптемеиа ачи домниѣ гьрчаскь, тотдеазна леаѣ фост чеа маѣ маре пидекъ, ши ниѣ исторѣа пь пе аратъ врео дпсептпът опрѣе фькътъ Тьрчилор де кьтръ ачи пьшѣци кордонарѣ; iar кордонарѣи din Кроа-

цѣа дпиротива Тьрчилор din Боснѣа ши алте локъри де аколо аѣ фост о вьнъ ставѣл. Апоѣ пьтереа Тьрчилор п'аѣ фржнто кордонарѣи, чи армѣе цермане гонѣдъѣи din Бугарѣа. Де атънчи есте фржнтъ пьтереа Тьрчилор ши де атънчи а пьшит Тьрчиа тот дпанѣл.

Трад.

рієі аічі ла дѣпѣре! Odinioаръ вѣлтѣра а-
вѣа але самѣ алтаре токмаі дн партеа дн
протівъ; прекѣм акѣм стінга дѣпѣреі, а-
шеа маі де тѣлт дреаптеа еі ера днчннѣ
кѣ зн асемѣне вѣрѣ де колоніі мнлітаре,
каре се пѣтеа сокоті ка лѣптѣтоаре пѣ-
трѣ вѣлтѣрѣ. Шн іарѣшн, прекѣм дела
днтетеіереа domnieі Oстане, некѣрмат с'аѣ
стрѣкѣрат чете де фѣгарі спре мнзѣ-поа-
пте кѣтѣнд ачі о прнміре шн свѣернре
маі отѣлоасѣ, — ашеа фѣрнѣа odinioарѣ
глоате де Івадн шн Маркоманн днрколо ла
Romanн, ашеа іарѣшн знѣле партнде де Gotн
шн алте націн стрѣшторате шн днпннсе
дела спате де алдн варварн сѣ трасерѣ
спре мнзѣзн шн се ашезарѣ ка пѣзнанн
ла марцінеа днтнѣрѣднєі романо-ресѣрн-
тене (vизantine). —

Тоате націне варваре шн пѣсторѣде,
ла каре статѣа есте днкѣ пѣдннѣ десѣ-
шзрат, аѣ оаре-каре порннре кѣтрѣ пѣвѣ-
лнрн прѣдарѣде шн кѣтрѣ мншкѣрн ізн,
— тѣрѣвроасѣ днтре снне. Де ачеа тоате
статѣрнне реѣглате шн кѣлтнвате, дакѣ се
днвечннеазѣ кѣ Варварн, снмтѣ лнпса знн
вѣрѣ мнлітар днтрармат днтпротнва лор,
прекѣм о снмтѣ зннѣ оарѣ астѣзн Фран-
цузн дн Африка днтпротнва сѣлватеулор
Bedznn. Negrennн шн статѣрнне чѣле ре-
ѣглате аѣ асе тѣме днтре снне, шн — чнне
шнн пѣтрѣ че днтѣмплѣрн внтоаре —
се потѣ прнвн ка вѣрѣжмашѣ; днсѣ семпѣ-
ле вѣрѣжмѣшнєі зннн стат внне формат пѣ
се дескѣнере дн порннрн орн пѣвѣлнрн не-
аштѣнтате (?) шн внклѣне-некрѣдннчнѣасѣ,
че дѣпѣ патѣра зннн асемѣне стат ннчн кѣ
се поате, (зн маі внне: ннчн кѣ ар трѣзн,
с'аѣ: ннчн кѣ с'ар кѣвенн); — пѣтрѣ-кѣ
еа де реѣглѣ пѣ апѣкѣ савнѣа фѣрѣ кѣ-

вѣлт, фѣрѣ днтре-лѣкрѣрн де маінапте
шн фѣрѣ днвнтарѣ, шн іарѣшн савнѣа пѣ се
скоате днн теакѣ (токѣ) фѣрѣ о прѣгѣ-
тнре кѣ аптѣрѣштѣл, вѣнд днтр'ачѣеа шн
днтпротнвнкѣл гѣсѣште прнлѣцнѣ де асе
прѣгѣтн. Де ачеа стрѣжнле днтре статѣрн
кѣлтнвате сѣлт маі тѣлт пѣтрѣ, днтпѣр-
тѣшнреа днтре персоанеле партнкѣларѣ, де-
кѣт кордоане мнлітаре. Прекѣм се дн-
чнлѣсерѣ Romanн кѣ кордоане мнлітаре
днтпротнва Церманулор, Дачулор, Сарма-
ціулор шчл., ашеа с'а днчннѣ Австрнѣа днт-
протнва Тѣрчнлор, Церманнѣа апоі дн кон-
тра Славнлор, Полоннѣа шн Рѣснѣа дн кон-
тра Тѣтарнлор, Кнѣа дн контра Монголн-
лор шн алте статѣрн маі тѣлте днтпротнва
алтор сѣлватеулн. Вѣрѣл мнлітар Roman
а авѣт фѣрѣ дндоіалѣ марѣ асемѣнаре кѣ
чѣл Австрнѣан кѣт пѣтрѣ скопѣ шн орѣа-
ннзациа днн лѣвѣтрѣ, дѣсѣ чѣл Roman а
фост тѣлт маі днтннѣ шн маі тѣрнѣосѣ
(grandios). Солдациулор romanн де мар-
ціне днкѣ лн с'аѣ дат пѣтѣднтѣрн пѣтрѣ
а лор свѣдннере, скѣтнцн фннд де тѣлте
грѣктѣдн. Днсѣ кѣ днсѣрчннареа де а аптѣ-
ра марціннле днтпѣрѣднєі. Кѣ ачѣст кнпѣ
аѣ днчннѣ еі тоате дѣпѣреа де жос шн
де мнжлокѣ, шн стрѣжнле лор се днтнндеа
апоі не лѣнгѣ зн валѣ с'аѣ шандѣ марѣ
днтре репѣ шн дѣпѣре шн днлѣжтѣа шн
не лѣнгѣ Рѣнѣ дн жосѣ. Шн дн контра
Славнлор а авѣт Церманнѣа зн вѣрѣ мнлі-
тар, дела мнзѣ-зн спре мнзѣ-поапте, пре-
кѣм се веде ачѣаста днн вѣтѣле шнрѣлѣчѣлѣ
лѣнгѣ де марче (Marken, марцінн, гранн-
це), прекѣм Марка Brandѣнѣзѣрг, Марка
Moravnѣа, — Австрнѣа, — Стнрнѣа шчл. — Дн
апѣкѣл Церманнѣєі, дн контра Францнєі.
еа де реѣглѣ пѣ апѣкѣ савнѣа фѣрѣ кѣ-
фннд ачѣаста вѣлтнватѣ, п'аѣ фост асемѣне-

марк-графатъри, (поате Baden, ши Баїреѳт). Прекъм есте кордонъл милитар деспърѳит де администрация Ȓngariei, — де каре чеа пѳѳинѳ дѳнѳ пѳррера Ȓngariilor се цїне, — ашеа ши дн неакъл де мїжнокѳ марк-графїе не ера сѳпт прїнциї, де ал кѳрор прїнципат се цїнеа, чї неміжнокїт сѳпт рїцїї Германїеї. Де регълъ ши командїрїї де гранїцъ нї вазалїї мор ера локвїторї ши монїтенїторї дн марчеле мор.

Шї Рѳшїї кѳнд аѳ днченѳт а днте-меїа зп стат маї mare ши кѳлїват, аѳ дн-тродѳс ачест ашезѳмѳнт, колонїзѳнд мар-цїнїе дела mareа неагрѳ ши Волга кѳ ка-зачї, кѳрора не лѳнгѳ днсѳрчїнаrea де а-стрѳжї ла шапцѳрї лї с'аѳ дат пѳмѳн-тѳрї, де знде аної аѳ днфлорїт оране, ка ши ла алге кордоане милїтаре. Кѳ кордо-нъл мѳскълескѳ се днѳѳїера чеа поло-незѳ. Прекъм дн Австриа дела Мѳрѳшѳ ла Дѳнѳре, ашеа ши дн Рѳсїа лїнїа кор-доанелор маї де мѳлте орї с'а днпїнесѳ маї днпїнте афарѳ, дн мѳсѳра, дн каре статъл се днтѳрїеа дн лѳвнтрѳ ши варва-рїа тѳтѳреаскѳ се трѳѳеа днпої орї кѳ-деа; ба пѳрцї марї днтрецї де попоаре кордонаре се стрѳ-колонїза ши дн Ȓkrania (гранїца) чеа веке с'аѳ пѳскѳт алге Ȓkra-нїї дн поѳ, прекъм Цара Чорломорцїлор ла mareа неагрѳ. Дѳпѳче с'а фрѳнт пѳ-тереа тѳрко-тѳтѳреаскѳ дн Рѳсїа Евро-пеапѳ, кордонъл милїтар рѳсескѳ с'а мѳ-тат маї де парте спре мїазѳ-зї, ши с'а дн-тїнесѳ спре ресѳрїт, прекъм лїнїе чеа кѳмпїлїте але кѳзачїлор Кавказїенї, Кїргї-сенї ши Сїверїенї. Шї аїчї есте о прїве-гїере ши о лѳнгѳ некѳрматѳ дн контра Варварїлор; ши їарѳши с'аѳ днтѳмплат ши аїчї мѳлте тречерї де чете пачпїче,

каре кѳзга окротре ла Рѳшїї, токмаї а-шеа, кѳм с'а фост днтѳмплат дн кор-доанеле романе ши австриене, ши прекъм а фост ши mareле кордон ал Кїнеї, каре днсѳ аре кордоане кїар ши днпротїва провинцїлор сале, дакѳ пѳ се днкреде ло-квїторїлор.

Дакѳ кордоанеле милїтаре рѳсештї, — дѳпѳче Ȓkranїїе с'аѳ фѳкѳт провинцїї але днпѳрѳїеї, — се вор сокотї ка цї-тоаре де Асїа, апої дн Европа пѳмаї Ав-стриа маї аре асемеие кордонѳ милїтарѳ; кѳчї чеа времелпїче кордоане, каре се пѳзѳ ла марцїне, кѳнд дн статъл вечп-сѳпт тѳрѳѳрї, пѳ се потѳ пѳмї кордоа-не дн днцелесѳла де маї сѳс, чї пѳмаї корпѳрї де обсервацїе. Тоате челелалте кордоане, че аѳ фост оарекѳнд дн Евро-па, с'аѳ фѳкѳт днфлорїтоаре статѳрї четѳ-дѳлештї с'аѳ чївїле (адекѳ пѳ оrganїзате милїтѳреште ка кордоанеле). Днченѳнд чїнева дн Цара Країн, (Ȓkrania) дн Ав-стриа ши мерѳѳнд спре ресѳрїт прїн цї-пѳтѳрїе кордонаре Австриене, дѳ де кор-донарїї рѳсештї, карїї їарѳши дн ачеа лї-нїе спре ресѳрїт, кѳ о мїкѳ днтрерѳне-ре ла Кїна, се днтїндѳ пѳпѳ ла mareа пачпїкѳ; ши ашеа, авем о неконтенїтѳ лїнїе ка де 2000 мїлѳрї, дн каре кордо-нарїї сѳпт апѳрѳторїї кѳлѳрїеї днпротїва варварїеї, — о ївїтѳрѳ вредпїкѳ де днсе-мплат, каре аневоїе се ва маї днтѳмпла адаооарѳ не фага пѳмѳнѳлї! —

X. Y.

Ч Е В А

despre regimentul românesc al
H-lea de graniță.

Ан апл 1830 еши ла Орадіа mare о
къртічкь интітлатъ : Poemation despre
ал H-леа реџмент ромџнск свѣт Carol
B. Enzenberg, " дн лѣмба лѣтнеаскъ. Пое-
ма фъ де маї 'найте компъсъ де коптеле
Silvius Tannoli дн чѣпстеа ши лѣзда пре-
зѣсълѣ колонел, прѣн акърѣѣа непреџетатъ
стрѣданіе, съ реалѣзасъ планъа немѣрѣтоа-
реї дннѣрътесе M. Theresia; прекъм ши
дн чѣпстеа regimentală, каре дн свѣртъ
време дѣдѣ чеа маї ведератъ довадъ а
вѣтежіеї Ромџнілор. Преа вреднікъл Аџ-
тор (стрѣшѣтат ла немѣрѣе) кѣпѣлѣ прѣн
ачеастъ поетъ чел маї вѣн прѣлеж, спре
а ши фаче рефлексіе сале, кѣ скоп де а
маї днлесні четѣторѣлор адѣнкъл лѣї дн-
делес.

Din pricină dar, кѣткѣ ачасть преа
інтересантъ къртічкь, есте алкѣтѣтъ дн
лѣмба лѣтнеаскъ, ши нѣ поате фѣ кѣпо-
скѣтъ тѣтѣрор компатріодѣлор ромџні, кѣ
атѣта маї пѣдѣн челор дѣн прѣнѣнатеа
вечіне, despre алтъ парте фѣнд вѣне дн-
кредѣнѣат, кѣткѣ пѣдѣнеле ексемпларе, каре
с'аѣ трѣміс не ічѣ не колеа, п'аѣ нѣтѣт
стрѣвате дн тоате зѣгѣрѣле Ромџніеї,
не знде вѣнеле поастре Фої пѣлѣче аѣ
інтрат, аѣлѣндѣтѣ деодатъ ши днѣдаторат,
а фаче маї пѣлѣтора кѣпоскѣт ероїсѣнъл
компатріодѣлор меї: ам сокотѣт, кѣ нѣ
воїѣ фаче лѣкрѣ пѣнлѣкѣт, дакъ дѣн знеде
рефлексіи воїѣ вѣлѣде пѣмаї ачѣеа, че поате
фѣ пѣнтрѣ пої маї интересант.

Din reflexia I петреѣлнд знеде —
аѣнт днтрареа наѣїеї домаїтоаре зѣгѣрѣнѣї

дн Трансѣлваніа. Ачѣаста с'а днтімплат
дн веакъл ал 10леа не кѣнд Даѣїа Рома-
нѣ, де маї 'найте време фѣдѣнѣлѣ днпѣ-
раѣлор Оріентѣлѣї ера неміжлочѣт сѣп-
нѣсъ прѣнѣлор сѣї, карѣї ера: Менѣмерѣт
дн Даѣїа Рѣненсъ, Глад дн Даѣїа
Алпестрѣ, ши Gelou (Цѣло) дн Даѣїа
mediterană (де міжлок) каре есте Тран-
сѣлваніа поастрѣ ши каре аѣеа лѣкѣиторѣї
Ромџні ши Шлаѣї (Blachos et Schlavos)
— Residenția Дѣчїї Цѣло ера дн кастрѣл
Цѣлоѣ, че пѣлѣ асѣтѣ съ пѣтѣмѣе Цѣлѣѣ
днпре аѣеле Кѣпѣш ши Сомеш. Дн-
трѣчѣстѣа времѣї, пѣла апл d. X. 903.
Арпад дѣка Шѣгѣрѣлор дншѣ лѣдѣсѣ стѣ-
пѣлѣпѣреа са прѣн маї шѣлѣте пѣрдѣї але Шѣ-
гарѣїеї, іар маї дн зрѣтѣ фѣкѣ прѣтенѣїе
ши ла стѣпѣлѣпѣреа лѣї Менѣмерот, а кѣрѣї
парте mare, пѣлѣ ла поарта Mezeshină,
пѣпѣтѣндѣїсѣ пѣне дѣн дѣстѣлѣ дннотрѣ-
вѣре, о аѣ ши кѣпрѣнс. — De ачѣ Тѣхѣтѣм,
зп дѣкѣ зѣгѣреск, черѣ словозеніе ши пѣ-
тере дѣла Арпад, ка, пѣнтрѣ сѣне ши зрѣ-
шѣторѣї сѣї сѣшѣ сѣпѣе Цара вечѣнѣ зл-
трасѣлванѣ (Трансѣлваніа поастрѣ), не каре
ши кѣдѣїгѣндѣо, трѣмісѣсъ маї 'найте
їспѣиторѣї (спѣон), кѣ сѣѣршѣт, ка съ сѣ-
днкѣпѣнѣнѣдезе despre вѣпѣтатеа пѣтѣлѣ-
тѣлѣї ши despre старѣа лѣкѣиторѣїлор лѣї.
— Рапортъл прѣїміт се потрѣвеа фоарте
кѣ нестѣлнпѣрѣтата лѣї сѣте де а кѣпрѣнде
богата ачѣаста ши кѣ лѣкѣиторѣї атѣт де
начѣнѣї, кѣт ши пѣлѣчѣиторѣї днзѣстрѣтѣ ца-
рѣ. — Дѣчї Тѣхѣтѣм дншѣ трѣкѣ остѣшн-
теа несте пѣдѣрѣї ши о ашѣлѣ ла рѣлѣ
Алмаш. — Трансѣлваніа ера атѣлчѣї про-
прѣетатеа Ромџнілор (кѣ тоате кѣ дн
пѣрдѣїе оріентале лѣкѣеа ши Атѣланѣї).
Дѣка Ромџнілор Цѣлоѣ атѣнѣд де пѣлѣ-

ліреа лзі Тэхэт, не трекандві prin minte de o дитхмпларе аша фъръ весте, кз оа-
сте кдтъ пѣтѣ дп prinъ кзлеце дї еші
дпайте, кз пѣдежде de ая опрі шї реа-
пѣса, дпсѣ Тэхэт, дп дестѣл шїрет, маї
пайте de івіреа зїорїлор дппърцанд'ші
оастеа, о парте о трекъ несте аяъ, ка съ
стрѣмтореаскъ не Ромѣні шї дїп дос,
кз каре дпшѣльторїе Цело, дїп фацъ шї
дїп дос пѣвѣдїт, фѣ сіліт ла фѣгъ; шї сіл-
пичеде прїгопїт de солдацїи лзі Тэхэт, кз-
зѣ морѣшї жертѣъ лѣгъ рїзл Кавѣш. —
Атѣпчі лѣквїторїї, пѣпѣнтенї, Ромѣнїї
шї Славїї, вѣзѣнд тоартеа Домпзлї
сѣзѣ, de дпсзшї аса воїе, шїаѣ алес шїешї
Домп не Тэхэт, кървї іаѣ шї жѣрат кре-
дїндъ ла Епшѣлѣѣ*) шї дїп зїоа ачееа ло-
кѣл ачела съ пѣмеде Eskuleu пентрѣ-кѣ
аколо аѣ жѣрат. —

De ачі се vede, кѣткѣ Трансїлванїа
дѣпъ кѣдереа прїндѣлї ромѣнск Цело,
дпгѣдїт de Ромѣнї prin дппѣчївіреа
алѣтѣїтѣ, а венїт дп стѣпѣпїреа лзі Тѣ-
хэт — саѣ че ва съ зїкѣ „лѣквїторїї дѣнд
тѣна дїп сіпгѣр аса воїндъ шї аѣ алес
шїешї Домп не Тэхэт, кървїа іаѣ шї жѣ-
рат кредїндъ? — кѣчї попоарѣле дпвїнесъ
кз арме, шї арѣкѣте сѣпт жѣгѣл сѣзѣжѣ-
рїей, п'аѣ пѣтере а да тѣна, шї de дпсзшї
аса воїе ашї алече шїешї Домп — съ пѣ

петречет кз ведереа пракѣл зпгѣреск de
не ачелеа времї, дптрѣ претїнеаска дпѣрѣ-
цїшаре а попоарѣлор*) — пїчї фѣрѣ ін-
терес, пентрѣ-кѣ, de п'ар фї авѣт еї спрїжї-
пїре дп пѣтѣнтенї кз каре маї пайте се
дпсодїрѣ, шї шї жѣрарѣ ла олатѣ кре-
дїндъ, п'ар фї пѣтѣт пїчї одатѣ опрі стомо-
тоасѣле пѣвѣлїрї але вѣрѣжташїлор ва пїчї
дп мїжлокѣл дпвїшїлор п'ар фї пѣтѣт
фї сігѣрї — de време че еї пѣтаї ла арме
денрїпшї, пѣшї пѣтеа кѣцїга челеа de лї-
псѣ спре цїпереа вїедїї, дар, ка съ се сілеа-
скѣ ашї дпдатора кз deadїнсѣл попоареле
кѣцїгатѣлї пѣтѣнт, каре лѣкрѣ пѣ с'а
пѣтѣт реалїза декѣт prin о дпсодїре (asso-
ciatio); пентрѣ-кѣ словозѣнїа (libertas) пер-
дѣгѣ, de обїде пѣше шї хрѣнеде о вѣтѣ-
шаре, каре дѣндзїсѣ прїлеж чѣарѣ ашї
рѣсѣзла, че дпцѣленцїї скрїторї прѣкѣт
Аноуптис, ва шї дпсзшї кѣрдереа, рѣп-
дѣлї лѣкрѣрїлор шї дптѣшпѣлїре лор
дїп дестѣл адевереск, —

Сѣ тречет ла дптемеїареа регїментѣ-
лї ромѣнск педестрѣ de гранїцѣ.

Мареа дппѣрѣтеасѣ M. Theresia дпкѣр-
кѣт фїнд дп рѣсвоїѣ пентрѣ санкцїа пра-
гматїкѣ, кз претенденцїї сѣї, аѣ гѣсїт кз
сфат ашї дптѣрї хотарѣле монархїей сале
кз мїлїдїе ставїлѣ, шї ачаста маї вѣртоѣ
de кѣтрѣ Тѣрчї педѣмерїдїї вѣрїташї аї
пѣтелї крѣдїп. — Дп ѣршаре дѣпъ дп-

*) Дптрѣчастѣ дппѣчївіре, денѣне Тэхэт о
дпвїшїтоаре фѣгѣдзїндъ дпдаторїндѣсе, кзт-
кѣ дїп оставїї сѣї партеа чеа маї шаре, сѣ-
ва дпгоарче ла Арпад, шї кзткѣ афлата ор-
ганїзаре а статѣлї ромѣнск о ва лѣса пе-
кѣлїтѣ. — Дп ашї 6 фїенаре сѣ фїе словод
de контрївзїдїе, дѣндѣсѣ дптрїейт деспѣгѣ-
віре чѣлор пѣтѣнїдї prin пѣвѣлїреа са Мст.
Авт.

*) Есте ведерат, кѣткѣ дпкѣ дела S. Stephan
рїга Бпгарїей, обїчїейл ачеста а'л Бпгѣрїлор
саѣ прѣфѣкѣт дп леѣе, алтїнтрелеа de зп-
де атѣта етерогенїтате дп провинцїїе
поастре? шї аѣ дрѣптѣл індїгенатѣлї, пѣ
ворѣеде чева пентрѣ пракѣл Бпгѣрїлор, дп-
кѣ de не времїе ачелеа шошѣнїт? —

темеierea miliției de granițe și hotarșle Dalmației, Kroației, Slavoniei și a Bănătuței, с а апкат ши де принципатл пострѣ съл дикшицѣре къ солдаці грѣнидері; спре дитѣрїеа рѣсѣритѣлї де кѣтрѣ провинцилс тѣрчешї а пѣс ла анл 1763 дн пїчоаре легионл Илеа съкзескѣ ши дн анл зрѣштор ал Илеа.

Тот пе ачестеа времї дитѣрѣтеаса хотѣрѣсе, ка дїн рѣтѣшицеле Романїор, вестїиор одїноарѣ домпїторї аї Даціеї, ѣрѣ deosevire де новїлї слової сѣлї лїбертїнї, ши пѣлѣ ла фїї преодїиор, съ рїдїче алте рецименте, спре ставїлѣ де кѣтрѣ порѣл ши амїазѣл Цѣрїї поастре, ши ачаста дїн дндетѣ, кѣткѣ Ромѣнїї, карїї фак чеа маї таре парте а днпопѣладїеї Трансїлванїче, фїнд де одатѣ ши днѣскѣдї лѣкѣиторї, аї пѣтѣнтѣлї дн прївїнда не'вїнсеї їзвїрї де пѣтѣнтѣл сѣлї, їар рѣспѣнде дн тоатѣ днѣтїилареа преа амѣсѣрат скопѣриор сале; се мїломтївї аша дар а органа пе ал Илеа рецимент ромѣнск дн валеа Родней, каре есте хотѣрѣшѣ къ дїнѣтѣрїе Бѣковїнеї ши а Галїдеї. — Чїне пѣ vede, кѣткѣ вл лѣкрѣ аша днѣсїиуат, аша таре, де ши трѣвїиочос, пѣ се пѣтеа їспрѣвї ѣрѣкѣт де пѣдїиѣ грѣштате? — Днтрѣчееа тоатѣ грѣштатеа о рїдїкѣ сїлїнда ши тѣїе. стрїа знїї колонел Карол Вагон де Ензенберг ши рециментл фѣ пѣс дн пїчоаре. — Дн анл зрѣштор 1765 дїн асемenea дндетѣрї се рїдїкѣ легионл ромѣнск а Илеа, днтрѣо лїне лѣпгѣ дела поарта де фер прїн комїтатл Хѣндореї, ал Бѣлградѣлї, прїн скавѣл Оршїтїї ши а Сївїїлї прїн дїстрїктл Фѣлѣрашѣлї пѣлѣ ши прїн Цара Бѣрсеї.

Маї днколо прїн мїжлокѣл провиндеїнїче ши вїтежїе, чї дїн контрѣ кѣткѣ еа а

дела дїстрїктл Кѣвѣл днчепѣнд пѣлѣ ла дїстр. Фѣлѣрашѣлї сѣлї формат опт ескадронае де вѣлѣрїе ромѣнскѣ, каре маї тѣрзїѣ пѣла анл 1775 сѣ редѣсесѣ пѣтмаї ла патрѣ, днтрѣпѣндѣсе къ кавалерїа сѣкѣїаскѣ. — Дн анл 1783 хотареле регїментѣлї ромѣнск ал Илеа сѣлї маї лѣдїт прїн днтрѣнареа домѣнѣлї Вогго хотѣрѣшї къ Молдова, каре пѣтѣрїторїл днпѣрат Joseph Илеа прїн камбїѣ ла рѣскѣпѣрат дела фамиліа графїор Bethlen, дѣпѣ че днѣшї лѣкѣиторїї сѣлї фост рѣгат пѣнтрѣ ачѣаста — ши аша се їспрѣвї проїектатл пѣрїете дѣпѣ марциїале принципатѣлї пострѣ.

Штабл регїментѣлї Илеа се хотѣрѣѣ ла Орлат, орѣшел пѣ де парте де Сївїїѣ, їарѣ а регїментѣлї ал Илеа дн орашѣл Нѣсѣлї днпрезѣл къ префектѣрїе сале. —

Лѣкѣиторїї регїментѣлї Илеа де вом лѣа афарѣ офїціалї вѣїешагѣриор дн Родна преѣт ши пїскарї офїдїрї пенсїонадї ши орѣшенї пѣ преа тѣлї, дн сате 44 днїнсе днтрѣо лїне дела капѣтл комїтатѣлї Тѣрзеї де кѣтрѣ рѣсѣрїт днчепѣнд, пѣлѣ ла Мартѣрѣш дн Цара знѣгїаскѣ пе марциїале Цѣрїї, сѣлїт тоцї Ромѣнї; ва ши сате-ле аѣ пѣте ромѣнешї п. в. Салва, Парва, Непос, Ромѣлї шчл. Де вом кѣтѣ ла стареа солдаціиор тѣрѣиашї, преѣт ши ла модѣл де а вїедѣї, фїндкѣ тоатѣ фамиліа дншї аре де пропїетате тогїїзда са пе каре днїтїи де паче о лѣкрѣ къ стрѣданїе маї ажѣторѣндѣсе ши къ кѣлѣтра до-вїтоачелор, вом vedea, кѣткѣ ачаста мїлїде де гранїцѣ пїчї одатѣ пѣ сѣлї абѣтѣт дела кредїицѣл кѣтрѣ топархл сѣлї, дела статор-

dat чеа маї mare довадъ, ши дъ пъпъ а-
стъзи, деспре ачеа, къ нимик љї днсафледеш-
ше маї пвтерник, декът љвїреа монархљлї
сљъ ши аморљл кљтръ патріе. — Саљ азїт
кљндва, къ ачедї солдадї с'ар фї датпрїнши
де вљпъ воїе врьшташїмор? с'аљ къ лљкнд
љвга леар фї дпторс досљл? ши іарљши
дїп контръ, ва пљтеа чїнева тљгљдї кљмкъ
еї п'ар фї фост маї дп тоатъ зна време дп
љрљптеа армїїмор? Нљ крез; — кљчї лор
леаљ фост сљлптъ паронка, ши прїїмїтљл ра-
порт, дела зп офїдїр (пљтаї де дппљрљтеск
кљпоскљт къ атљта маї вљртос а зпї дљкъ,
прїїц, вљзљт) — ле дпоїа пљтрїта семе-
дїе спре а пљвљлї дп контра врьшташї-
мор*). Ачаства мїлїдїе а фост чеа дїптљїе,
каре спрїжїїнїд пљвљлїрїле врьшташїмор
маї гата ера а гљста моартеа, дљлчеле пљ-
хар ал вїтежїеї, декът але дпгљдї кљт де
пљдїп ка маї дптљї саљ маї тљрзїљ, сљши
пљатъ лља деспре дљпшиї дљлчעה ісљкндљ,
— аї креде кљмкъ стрљтомшиї лор романїї,
љаорїї ши дпайнтљторїї вїртљдїеї остљшљшїтї
с'ар фї репљскљт дп стрљпеподїї сљї. —

(Ва љрта.)

ФРАНКЛІН.

Гречїа ши Рома аљ продљс љарвадї,
карїї прїп а лор прїїдїшїї дренте,, драго-

*) Дпайнте де ачаства къ 18 анї аљлљндљтљ
кљте одатъ дп мїжлокљл гренїдерїлор Роднеї,
аваем порочїре де а азїї пїскарї епїкодљрї дїп
вљтљлїа къ Тљркљ ши къ Наполеон, а кљрор
сљжрїшїт дп дпкїеаа къ зп верс дп лїтљва
петљдаскљ: *Freuet Euch des Lebens — Weil Uns
Prinz Carl commandiret — Ihr marschiret!* —
Ши ачаства дїп гљрїле зпор векзїдї вљтрљнїљ
пентрљ-къ челор тїнерї с'аљ љљкљт де тоате
дїлеле.

стеа патріеї ши сїмплїчїтатеа пљрављрїлор,
аљ фост разљт ши спорїторїї патріеї лор.
Тїмпљрїле позљ, де ши пљ сљлљт аша де тљ-
поасе, дп аша љљрвадї, тотљшиї де кљнд
дп кљнд фак а рљсљрї кљте о асемїне ценїе
вїнељкљтоаре а оменїреї, менїт а-електрїза
пре ачїї амордїдїї ши а ї кљлљзїзї пре ка-
леа вїртљдїеї. љнљл дїп ачестїа есте Франк-
лїн деспре кареле дппљрљтљшїт љрљтљтоа-
реле: Benjamin Франклїн с'аљ пљскљт
ла Бостон дп Амерїка ла $\frac{1}{17}$ Ген. 1706
дїп пљрїїдїї неављдїї. Лїпсїт де мїжлоаче аљ
контенїтдела дпвљдљтљтљра теологїеї спре а-
чљтљтљра не пљрїштеле сљљ дп месерїа љачерїї
лљтїпљрїлор. Дп ал 12 анї аљ дпвљдљт
тїпографїа. Ачаства аљ спорїт дорїнда четї-
реї де кљрцї вљне. Ел аљ компљс версљрї,
дољљ љаладе, каре сїпљр ле вїндљ ши каре аљ
фост љоарте пљкљкте.

Dorinda de ашиї кљмпљтљра о тїпографїе
л'аљ дљс дп Англіа, де знде љљрљ рељљлатат
аљ петрекљт 18 лљнї. Дптљрпљндљтљсе дп
Амерїка ла 1726 аљ зрїт о содїетате лїте-
рарљ ши къ арїљторљл зпор прїетїнї аљ ста-
торнїчїт а са тїпографїе знде аљ дпченљт а
тїпљрї кљрцїї интересанте, каре л'аљ адљс дп
легљтљтљрљ къ пљлцїї дпвљдљдїї. Ла 1730
с'аљ кљсљторїт, ши с'аљ зркат а се дпде-
летнїчї къ щїїнцеле маї алес къ електрїчї-
тате дп каре аљ љљкљт аша де марї аљлљрї,
дпкљт ла 1762 зпїверсїтатеа де Оксфорд
л'аљ пљтїт доктор. Лљкљїторїї Nord-ameri-
чеї, чесљлпт де вїдљ де Енглељзї, дпченљсљтљрљ
не атљпче а се тљлпгљдї деспре гљвернљл Ан-
гліеї къ ар фї трактљнд ачеа колонїе ка о
тастїхљ. Ши ачаствљ петљлцетїре аљ део-
сеїт не партїда патрїодїлор де ла ачеа, а
Фїло-Енглељлор. Гљвернљл Англіеї, воїнд
а кљдїга де пљрїтїнїторїї не Франклїн, л'аљ

изміт генерал директор а поцелор, дар пентрѣ-къ ачеаста нѣ л'аѣ днстрѣнат де ла интересѣ патрией, апоі л'аѣ скос дін постѣ ші де атѣче фѣдїи аѣ копѣптѣит кѣтрѣ скѣпареа Америчей. Аѣ вѣрстѣ де 71 ані аѣ мерс ла 1776 ла Паріс, знде ера агент секрет, іарѣ кѣнд ла 1778 Франція аѣ кѣ-поскѣт пеатѣрпареа Америчей, Франклін с'аѣ днфѣдошат ка амбасадор а репѣвлічей Норд-американе, ші с'аѣ трактат кѣ маре респект, днѣрнѣндѣсе дн Америкааѣ фост президент а Пенсїлваніей ші дѣпѣ о віадѣ тѣпноасѣ дн лѣкрѣрї фолосїтоаре пентрѣ компатріоцїї сѣї аѣ рѣпосат ла 1790 дн вѣрстѣ де 78 ані. Спре ал чїнстї Америка аѣ пѣртат доліо (чернїре) прекѣт ші Франція. Ел есте аѣлѣторѣл ферїтѣнѣлї ші алтор интересанте. *) Франклін пѣтрѣндѣ кѣ лѣтѣрїре віадѣ отѣлї ші ініма са чеа повїлѣ нѣ авѣ алте дорїнде декѣт вінеме оменїрей. Ел ш'аѣ ґрїт о сїстемѣ де фїлософїе каре ва фї траїнікѣ. Німе нѣ кѣпоаде маї віне методѣл а десвїлї днвѣдѣтѣра де морал, а о аплїка спре дндаторїреле прїетенїей ші остепелїле шїе фолосїтоаре, ші патрией. Німік есте маї плѣкѣт декѣт четїреа проверїїлор (зїкѣтоарїлор) а лїї Мошѣ Рїшар. Франклін аѣ комнѣс днсѣшн епїтаѣл че с'аѣ нѣс престе ал сѣѣ портѣлнт ші кареле есте ґрѣтѣторїѣл:

„Аїчї заче трѣпѣл лїї Benjamin Франклін, знїї тїпограф, кареле ка скоарца знеї кѣрцїї векї, де знде с'аѣ лѣат кѣпрїндереа,

шї с'аѣ лїпсїт де тїлѣл шї де азрїреа са, аѣ ретас прада вертїлор дар днсѣшн зѣражѣл нѣ ва перї (прекѣт се креде), кѣчї о-дїнеоаре еар се ва днфѣдоша днтр'о едїцїе маї возѣ шї маї фрѣмоасѣ, дндрептатѣ де азторѣл.“

Ік. Л.

De дндрептат!

Аѣ Нрѣл 27 а Фойї ла фаца 213 с'аѣ фѣкѣт о пеплѣкѣтѣ днкрѣрке а рѣндѣрїлор текстѣлї прїн о фаталѣ днѣтѣпларе, дѣпѣ че трекѣсе прїн тоате ревїзіїле, фѣрѣ грешелї, адекѣ: дела рѣндѣл ал пѣаѣ лѣа пѣтѣрат де жос дн сѣ: пе колоана де а-стѣнга сѣ треакѣ четїторїѣл дрепт ла рѣндѣл днѣтїѣ а колоаней дрепте аша: . . пе днкредїнда кѣ ачї ле (апої деасѣпра) есте віне; шчл. мерґѣнд пѣпѣ жос, де знде іар пе днтоарчет пе колоана деа стѣнга ла челе онт рѣндѣрї рѣтасе.

А л т а. Се веде кѣ ла Спїда преасфїндїтѣлї Прѣм Мітрополїт Benjamin (Сѣплемент Nr. 19) знїї ар фї повтїт, ка ратѣрїле погорѣторїлор днкѣ сѣ се фїе деосївїт прїн лїнїї перпендїкѣларе. Аѣ мапѣскрїѣл орїдїнал ера фѣкѣтѣ ачеастѣ деосївїре преа віне прїн лїнїї перпендїкѣларе шї totdeodatѣ анґларе; днсѣ'тїпографїа де аїчї нѣ фѣ дн старе але скоате днтокта.

*) Egripuit coelo fulmen sceptrumque tirannicis,
дї скрїсесерѣ Францозїї.